

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de către Pavel Țîpa,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Savvelii Russu împotriva lui Pavel Țîpa, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Orca Consulting”, cu privire la încasarea datoriei, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 20 mai 2025 a Curții de Apel Centru,

*(Dosarul nr. 2r-249/25
NR. PIGD 2-21184947-01-2r-07072025)*

Consecințele neînlăturării neajunsurilor cererii de apel. Apelantul nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel din încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1). Neprezentarea în termen a dovezii de plată a taxei de stat.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. D. Sușchevici
Curtea de Apel Centru, jud. M. Anton, C. Roșca, D. Dulghieru

23 iulie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Pavel Țîpa,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Gheorghe Stratulat,

Oxana Parfeni, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 15 decembrie 2021, Savvelii Russu, reprezentat de avocatul Daiela Moraru, a depus cererea de chemare în judecată împotriva lui Pavel Țîpa, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Orca Consulting”, cu privire la încasarea datoriei sub formă de împrumut, în baza recipisei din data de 06 decembrie 2017, în valoare de 50 000 dolari SUA, a dobânzii de întârziere în sumă de 16 623,36 dolari SUA, total 66 623,36 dolari SUA, care urmează a fi încasate în lei moldovenești conform ratelor de schimb (curs valutar) BNM la ziua executării hotărârii judecătorești; încasarea datoriei sub formă de împrumut, în baza recipisei din 18 noiembrie 2018, în valoare de 50 000 dolari SUA, a dobânzii de întârziere în sumă de 13 598,70 dolari SUA, total 63 598,70 dolari SUA, care urmează a fi încasate în lei moldovenești conform ratelor de schimb (curs valutar) BNM la ziua executării hotărârii judecătorești; încasarea datoriei sub formă de împrumut, în baza recipisei din 18 noiembrie 2018, în valoare de 1 110 000 MDL, a dobânzii de întârziere în sumă de 401 396,03 MDL, iar total suma de 1 501 396,03 MDL, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. Prin hotărârea din 13 martie 2025 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Savvelii Russu. S-a respinge cererea de chemare în judecată înaintată de Savvelii Russu împotriva lui Pavel Țîpa privind încasarea datoriei în mărime de 50 000 dolari SUA în baza recipisei din 06 decembrie 2017 și a dobânzii de întârziere în mărime de 16 623,36 dolari SUA, ca fiind tardivă. S-a încasat de la Pavel Țîpa în beneficiul lui Savvelii Russu suma datorată în mărime de 50 000 dolari SUA și dobânda de întârziere în mărime de 13 598,70 dolari SUA, iar în total suma de 63 598,70 dolari SUA convertiți în valuta națională conform cursului valutar stabilit de BNM la ziua executării, cât și suma de 1 110 000 MDL în baza recipisei din 18 noiembrie 2018 și dobânda de întârziere în mărime de 401 396,03 MDL, iar în total suma de 1 501 396,03 MDL. S-a încasat de la Pavel Țîpa în beneficiul lui Savvelii Russu taxa de stat achitată de către reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 25 000 MDL (f.d. 174, 181-187 recto-verso).

3. La 30 martie 2025, Savvelii Russu, reprezentat de avocatul Daniela Moraru, a depus prin intermediul poștei electronice cerere de apel nemotivată împotriva

hotărârii din 13 martie 2025 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 177, 178-179).

4. La 11 aprilie 2025, Pavel Țîpa a depus prin intermediul poștei electronice cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 13 martie 2025 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea parțială a hotărârii primei instanței, în partea pretențiilor admise și pronunțarea în această parte a unei hotărâri noi de respingere integrală a acțiunii (f.d. 189, 190-191).

5. Prin încheierea din 30 aprilie 2025 a Curții de Apel Centru nu s-a dat curs cererilor de apel declarate de Pavel Țîpa și avocatul Daiela Moraru în interesele lui Savvelii Russu împotriva hotărârii din 13 martie 2025 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

5.1.S-a comunicat apelantului Pavel Țîpa despre necesitatea prezentării prin intermediul cancelariei Curții de Apel Centru (mun. Chișinău, Teilor 4) a cererii de apel motivate pe suport de hârtie, cu atâtea copii câți participanți la proces sunt, plus câte o copie pentru instanța de apel, a originalului dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 21 250 MDL și a originalului dovezii de plată a taxei de timbru în mărime de 200 MDL, acordându-i pentru aceasta un termen de 07 zile din momentul recepționării prezentei încheieri.

5.2.S-a comunicat apelantului Savvelii Russu și reprezentantului acestuia, avocatului Daiela Moraru, despre necesitatea prezentării prin intermediul cancelariei Curții de Apel Centru (mun. Chișinău, Teilor 4) a cererii de apel motivate pe suport de hârtie, cu atâtea copii câți participanți la proces sunt, plus câte o copie pentru instanța de apel, a originalului dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 21 250 MDL și a originalului dovezii de plată a taxei de timbru în mărime de 200 MDL, acordându-le pentru aceasta un termen de 07 zile din momentul recepționării prezentei încheieri.

5.3.S-a explicat apelanților că, în caz dacă nu vor lichida neajunsurile menționate, cererile de apel nu vor fi considerate depuse și împreună cu actele anexate vor fi restituite (f.d. 196-200).

6. Conform extrasului din poșta electronică Zimbra cu adresa de e-mail „tinca.zagorodnii@justice.md”, încheierea din 30 aprilie 2025 a Curții de Apel Centru a fost notificată electronic lui Pavel Țîpa la 12 mai 2025 (f.d. 202).

7. La 19 mai 2025, Pavel Țîpa a expediat în adresa Curții de Apel Centru un mesaj electronic la care a atașat cererea de apel motivată, ordinul de achitare a notei de plată seria A nr. 00041402002734 cu destinația plății „taxa de stat pentru cererile de apel” în cuantum de 14 620 MDL și a ordinul de plată seria A nr. 00048405003581 cu destinația plății „taxa de timbru” în sumă de 200 MDL (f.d. 214, 215-217, 218 recto-verso).

8. În cererea de apel motivată, Pavel Țîpa a menționat *inter alia* că instanța de apel eronat a calculat cuantumul taxei de stat la depunerea cererii de apel de către Pavel Țîpa și urmează să rectifice această sumă în sensul corespunderii taxei proporțional sumei contestate de Apelant.

9. În acest sens, Pavel Țîpa a învederat că, pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor de judecată, taxa de stat se stabilește în mărime de 85% din taxa achitată în prima instanță, iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial 85% din taxa calculată din suma contestată. La caz, Pavel Țîpa a contestat hotărârea primei instanțe doar în partea în care au fost admise pretențiile reclamantului. Din totalul pretențiilor de 130 222,06 dolari SUA (2 442 822,60 MDL la data emiterii hotărârii, conform cursului oficial al BNM) și 1 501 396,03 MDL, instanța a respins pretenția privind 66 623,36 dolari SUA (1 249 780,95 MDL la data emiterii hotărârii, conform cursului oficial al BNM). Respectiv, proporția pretențiilor admise de instanța de fond constituie circa 68% din totalul sumei. Corespunzător, sumele contestate de Pavel Țîpa reprezintă 68% din pretențiile pecuniare satisfăcute de prima instanță. Consecvent, taxa de stat la depunerea apelului va fi 85% din taxa achitată în instanța de fond și 68% din această taxă, adică 14 620 MDL.

10. Prin încheierea din 20 mai 2025 a Curții de Apel Centru s-a restituit cererea de apel depusă de Pavel Țîpa împotriva hotărârii din 13 martie 2025 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței expuse în încheierea din 30 aprilie 2025 a Curții de Apel Centru și s-a remis în adresa apelantului Pavel Țîpa cererea de apel cu toate documentele anexate (f.d. 221-224).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

11. La 12 iunie 2025, Pavel Țîpa a depus prin intermediul poștei electronice cerere de recurs împotriva încheierii din 20 mai 2025 a Curții de Apel Centru, solicitând casarea integrală a încheierii recurate și remiterea cauzei la Curtea de Apel Centru, pentru examinarea în fond a cererii de apel (f.d. 226, 227-228 recto-verso).

12. În motivarea recursului, Pavel Țîpa a invocat că instanța de apel în mod eronat i-a restituit cererea de apel, din motiv că nu a achitat taxa de stat.

13. În opinia recurentului, instanța de apel a calculat greșit taxa de stat ce urma să o achite. Or, din totalul pretențiilor de 130 222,06 dolari SUA (2 442 822,60 MDL la data emiterii hotărârii, conform cursului oficial al BNM) și 1 501 396,03 MDL, instanța a respins pretenția privind 66 623,36 dolari SUA (1 249 780,95 MDL la data emiterii hotărârii, conform cursului oficial al BNM). Respectiv, proporția pretențiilor admise de instanța de fond constituie circa 68% din totalul sumei. Corespunzător, sumele contestate de Pavel Țîpa reprezintă 68% din pretențiile pecuniare satisfăcute de instanța de fond. Consecvent, taxa de stat la depunerea

apelului va fi 85% din taxa achitată în instanța de fond și 68% din această taxă, adică 14 620 MDL (25 000 MDL x 0,85 x 0,68). Instanța de apel, însă, nu a ținut cont de aceste considerații și a restituit apelul.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

14. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

15. Art. 427 alin. (1) lit.a) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea”

16. Art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.”

17. Art. 16 din Codul de procedură civilă:

„neexecutarea nemotivată a actelor judecătorești, dispozițiilor, cererilor, delegațiilor, citațiilor, altor adresări legale, precum și lipsa de considerație față de judecată, atrag răspunderea prevăzută în prezentul cod și în alte legi.”

18. Modalitatea de comunicare al actului de procedură, noțiunea termenului procesual precum și efectul expirării acestui termen sunt reglementate de prevederile art. 100 alin. (1¹), art. 110, art. 111 alin. (1)-(2), art. 113 din Codul de procedură civilă și sună în modul următor:

„Cererea de chemare în judecată și actele de procedură ale instanței de judecată se comunică autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștia sunt conectați prin adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată, în mandatul de avocat, în alte acte ce atestă utilizarea poștei electronice. Actele de procedură expediate prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se consideră comunicate.

Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).”

19. Art. 364 alin. (1) și art. 365 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă:

„Cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.”

20. Art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.”

21. Art. 83 din Codul de procedură civilă:

„(1) Taxa de stat este o sumă de bani care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

(2) În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat nr.213/2023.

(3) Se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată, cererea reconvențională, cererea de intervenție principală, cererea vizând cauzele cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești, precum și alte cereri prevăzute la pct. 1 din anexa nr. 1 la Legea taxei de stat nr. 213/2023.”

22. Art. 3 lit. a) din Legea taxei de stat nr. 213/2023:

„Se impune taxă de stat pentru cererile de chemare în judecată, cererile reconvenționale, cererile de intervenție principală, cererile de apel, cererile de recurs și alte cereri prevăzute în anexa nr. 1, cererile de contestare a actelor și acțiunilor executorului judecătoresc, precum și pentru cererile de eliberare de către instanța de judecată a copiilor (duplicatelor) de pe documente, conform anexei nr. 1.”

23. Art. 6 alin. (3) din Legea taxei de stat nr. 213/2023:

„Taxa de stat pentru cererile de chemare în judecată, cererile reconvenționale, cererile de intervenție principală, cererile de apel, cererile de recurs și pentru celelalte cereri prevăzute în anexa nr. 1 se achită la depunerea lor, iar pentru eliberarea repetată a copiilor (duplicatelor) de pe fiecare act judecătoresc de dispoziție, a copiilor de pe alte documente din dosar, eliberate de instanța de judecată la solicitarea părților sau a altor persoane participante la proces – la primirea lor.”

24. Pct. 1.16. din anexa nr. 1 la Legea taxei de stat nr. 213/2023:

„Pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor de judecată, inclusiv pentru apelul incident și cererile de alăturare la apel quantum taxei de stat este 85% din taxa de stat achitată în prima instanță, iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial – 85% din taxa calculată din suma contestată.

25. Art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1)...”

MOTIVAREA INSTANȚEI

26. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, potrivit extrasului din poșta electronică Zimbra, cu adresa de e-mail „tinca.zagorodnii@justice.md”, copia încheierii motivate din 20 mai 2025 a Curții de Apel Centru a fost comunicată recurentului în mod electronic la 04 iunie 2024 (f.d. 225). Astfel, se consideră că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă electronic la 12 iunie 2025 (f.d. 226).

27. Din materialele cauzei reiese cu certitudine că, înaintând prezenta acțiune civilă, Savvelii Russu a pretins încasarea de la Pavel Țîpa a datoriei sub formă de împrumut, în baza recipisei din data de 06 decembrie 2017, în valoare de 50 000 dolari SUA, a dobânzii de întârziere în sumă de 16 623,36 dolari SUA, total 66 623,36 dolari SUA, care urmează a fi încasate în lei moldovenești conform ratelor de schimb (curs valutar) BNM la ziua executării hotărârii judecătorești; încasarea datoriei sub formă de împrumut, în baza recipisei din 18 noiembrie 2018, în valoare de 50 000 dolari SUA, a dobânzii de întârziere în sumă de 13 598,70 dolari SUA, total 63 598,70 dolari SUA, care urmează a fi încasate în lei moldovenești conform ratelor de schimb (curs valutar) BNM la ziua executării hotărârii judecătorești; încasarea datoriei sub formă de împrumut, în baza recipisei din 18 noiembrie 2018, în valoare de 1 110 000 MDL, a dobânzii de întârziere în sumă de 401 396,03 MDL, iar total suma de 1 501 396,03 MDL, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

28. Totodată, la depunerea cererii de chemare în judecată, Savvelii Russu a achitat taxa de stat în quantum de 25 000 MDL.

29. Prin hotărârea din 13 martie 2025 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Savvelii Russu. S-a respinge cererea de chemare în judecată înaintată de Savvelii Russu împotriva lui Pavel Țîpa privind încasarea datoriei în mărime de 50 000 dolari SUA în baza recipisei din 06 decembrie 2017 și a dobânzii de întârziere în mărime de 16 623,36 dolari SUA, ca fiind tardivă. S-a încasat de la Pavel Țîpa în beneficiul lui Savvelii

Russu suma datorată în mărime de 50 000 dolari SUA și dobânda de întârziere în mărime de 13 598,70 dolari SUA, iar în total suma de 63 598,70 dolari SUA convertiți în valuta națională conform cursului valutar stabilit de BNM la ziua executării, cât și suma de 1 110 000 MDL în baza recipisei din 18 noiembrie 2018 și dobânda de întârziere în mărime de 401 396,03 MDL, iar în total suma de 1 501 396,03 MDL. S-a încasat de la Pavel Țîpa în beneficiul lui Savvelii Russu taxa de stat achitată de către reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 25 000 MDL (f.d. 174, 181-187 recto-verso).

30. La 11 aprilie 2025, Pavel Țîpa a depus prin intermediul poștei electronice cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 13 martie 2025 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea parțială a hotărârii primei instanței, în partea pretențiilor admise și pronunțarea în această parte a unei hotărâri noi de respingere integrală a acțiunii (f.d. 189, 190-191).

31. Prin încheierea din 30 aprilie 2025 a Curții de Apel Centru *inter alia* nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Pavel Țîpa și s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate pe suport de hârtie, cu atâtea copii câți participanți la proces sunt, plus câte o copie pentru instanța de apel, a originalului dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 21 250 MDL și a originalului dovezii de plată a taxei de timbru în mărime de 200 MDL, acordându-i pentru aceasta un termen de 07 zile din momentul recepționării prezentei încheieri (f.d. 196-200).

32. La 19 mai 2025, Pavel Țîpa a expediat în adresa Curții de Apel Centru un mesaj electronic la care a atașat cererea de apel motivată, ordinul de achitare a notei de plată seria A nr. 00041402002734 cu destinația plății „taxa de stat pentru cererile de apel” în cuantum de 14 620 MDL și a ordinul de plată seria A nr. 00048405003581 cu destinația plății „taxa de timbru” în sumă de 200 MDL (f.d. 214, 215-217, 218 recto-verso).

33. Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, în cererea de apel, apelantul Pavel Țîpa a invocat dezacordul față de modalitatea de calcul a taxei de stat efectuată de instanța de apel, susținând că aceasta ar fi trebuit să fie determinată în funcție de partea sumei admise de prima instanță și contestate în apel, reprezentând 68% din cuantumul taxei achitate de reclamant în prima instanță. Astfel, apelantul a considerat că este dator să achite doar 14 620 MDL, nu suma indicată de instanța de apel.

34. Prin încheierea din 20 mai 2025 a Curții de Apel Centru s-a restituit cererea de apel depusă de Pavel Țîpa împotriva hotărârii din 13 martie 2025 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței expuse în încheierea din 30 aprilie 2025 a Curții de Apel Centru și s-a remis

în adresa apelantului Pavel Țîpa cererea de apel cu toate documentele anexate (f.d. 221-224).

35. Efectuând controlul judiciar al încheierii din 20 mai 2025 a Curții de Apel Centru, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că aceasta este justificată și adoptată cu respectarea normelor procedurale.

36. Este cert că, prin încheierea din 30 aprilie 2025, Curtea de Apel Centru a acordat apelantului Pavel Țîpa un termen de 7 zile de la data recepționării încheierii pentru îndeplinirea mai multor obligații procedurale, printre care și prezentarea dovezii originale privind plata taxei de stat în mărime de 21 250 MDL, sumă determinată potrivit tezei întâi al pct. 1.16 din anexa nr. 1 la Legea taxei de stat nr. 213/2023.

37. În contextul speței, litigiul fiind de natură patrimonială, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, în conformitate cu teza a doua a pct. 1.16 din anexa nr. 1 la Legea taxei de stat, taxa de stat în apel se determină în proporție de 85% din suma contestată. Din materialele cauzei rezultă că valoarea totală a pretențiilor admise de instanța de fond și contestate de apelant se ridică la suma de 3 944 218,63 MDL (echivalent în lei moldovenești), astfel încât taxa de stat aferentă apelului urma a fi calculată în funcție de această valoare.

38. Cu toate acestea, instanța de apel, în favoarea apelantului, a aplicat un criteriu mai favorabil de determinare a taxei de stat, conform tezei întâi a pct. 1.16, stabilind quantumul acesteia ca fiind 85% din taxa achitată în prima instanță, ceea ce echivalează cu suma de 21 250 MDL.

39. Chiar și în aceste condiții, apelantul Pavel Țîpa a achitat doar suma de 14 620 MDL, invocând o metodă proprie de calcul, bazată pe proporția părții din acțiune pe care o contestă. Această abordare subiectivă, neconformă cu reglementările legale, nu poate justifica omisiunea de a respecta termenul și quantumul expres indicat de instanța de apel în încheierea sa.

40. Completul de judecată subliniază că invocarea unei interpretări proprii a legii nu exonerează apelantul de obligația de a se conforma în mod strict dispozițiilor instanței, în special atunci când acestea sunt clare, precise și însoțite de termen-limită. Or, potrivit art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, în cazul în care apelantul nu respectă în termen indicațiile prevăzute în încheierea emisă în condițiile art. 368 alin. (1), instanța de apel este în drept să restituie cererea de apel.

41. În aceste condiții, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că, prin încheierea din 20 mai 2025, Curtea de Apel Centru a aplicat corect prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, restituind cererea de apel ca urmare a neexecutării în termen a obligațiilor expres formulate în încheierea emisă în temeiul art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

42. Instanța de recurs notează că, apelantul, fiind interesat în soarta soluționării prezentului litigiu, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul său de acces la instanță, prin executarea încheierii din 30 aprilie 2025 a Curții de Apel Centru, cu prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în cuantumul stabilit de instanța de apel și în interiorul termenului-limită acordat de instanța de apel pentru lichidarea neajunsurilor la depunerea cererii de apel.

43. Jurisprudența CtEDO reiterează obligația părții de a lua măsurile necesare pentru protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv prin manifestarea diligenței în exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat (cauza van Harn vs. Germania, hotărâre din 11 septembrie 2007, cauza Pîrnău ș.a. vs. Republica Moldova, hotărâre din 31 ianuarie 2012 și cauza SA Universul vs. Republica Moldova, hotărâre din 10 iulie 2012).

44. Totuși, „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi, prin natura sa, supus limitărilor, deoarece dreptul de acces, prin sine, cere reglementare din partea statului. Garantând părților în litigiu un drept efectiv de acces la o instanță care să hotărască asupra „drepturilor și obligațiilor lor cu caracter civil”, articolul 6 § 1 acordă statului dreptul de a alege liber mijloacele care să fie utilizate în acest scop.

45. În acest sens, Curtea Europeană a statuat că restricția impusă accesului la o instanță judecătorească sau un tribunal nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit (a se vedea, *Tinnelly & Sons Ltd and Others* și *McElduff and Others vs. the United Kingdom*, hotărârea din 10 iulie 1998).

46. Conjunctura relevată profilează faptul că Pavel Țîpa nu a dat dovadă de diligență și interes suficient la utilizarea căilor procedurale de atac a hotărârii judecătorești.

47. În baza celor constatate, Completul de judecată notează că există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit în situația în care nu a fost efectuată înlăturarea neajunsurilor stabilite în termenul acordat, iar soluția instanței de restituire a apelului nu poate fi privită, în principiu, ca o restricție asupra dreptului de acces la un tribunal.

48. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, soluția emisă de către instanța de apel este una întemeiată legal și în corespundere cu circumstanțele cauzei, or, argumentele și probele invocate în susținerea cererii de recurs sunt contrare legislației procesuale și lipsite de relevanță.

49. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul declarat de către Pavel Țîpa.

Menține încheierea din 20 mai 2025 a Curții de Apel Centru, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Savvelii Russu împotriva lui Pavel Țîpa, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Orca Consulting”, cu privire la încasarea datoriei, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Gheorghe Stratulat

Oxana Parfeni